

MACRO ECONOMICS – I

Time : Three Hours

Maximum Marks : 100

Note : Attempt one question each from Sections A, B, C and D carrying 15 marks each. Section E is compulsory consisting of 10 short answer questions carrying 4 marks each.

SECTION – A

I. "Supply creates own demand." – Discuss and give its implications.	15
II. Critically examine the Keynesian theory of Employment.	15

SECTION - B

- III. Write notes on the following :
 (a) Consumption function. 3
 (b) Meaning and features of Marginal Propensity to Consume. 4
 (c) Factors affecting the Propensity to Consume. 8
 IV. Define Multiplier. How its value is related with MPC ? 15

SECTION - C

- V. Critically examine Fisher's Quantity theory of Money. 15
 VI. How Credit is created by Banks ? What are its limitations ? 12, 3

SECTION - D

- VII. What is Fiscal Policy ? What are its tools ? 7, 8
 VIII. Define Inflation. What are causes of Inflation ? Suggest measures to correct it. 5, 5, 5

SECTION - E

- IX. Write short notes on the following :
 (a) How Wage cut promotes employment according to Classical View?
 (b) Define Effective Demand.
 (c) Discuss implications of Psychological Law of Consumption.
 (d) Explain Autonomous and Induced investment.
 (e) What are two main determinants of MEC ?
 (f) Explain the concept of Multiplier.
 (g) What is the role of an Accelerator in an economy ?
 (h) Explain the concept of Liquidity Trap.
 (i) Define Full Bodied Money.
 (j) What is Demand Pull Inflation. 10×4=40

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A, B, C ਅਤੇ D ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ E ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 10 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4-4 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ-A

- I. "ਪੂਰਤੀ ਆਪਣੀ ਮੰਗ ਆਪ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ" - ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦੱਸੋ। 15
 II. ਕੇਨਜ਼ ਦੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਸਿੱਧਾਂਤ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਵੇਚਨਾ ਕਰੋ। 15

ਭਾਗ-B

- III. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
 (a) ਉਪਭੋਗ ਫਲਨ। 3
 (b) ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਭੋਗ ਪ੍ਰਵਿਤੀ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ। 4
 (c) ਉਪਭੋਗ ਪ੍ਰਵਿਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਤ। 8
 IV. ਗੁਣਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਗੁਣਕ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਭੋਗ ਪ੍ਰਵਿਤੀ (MPC) ਵਿੱਚ ਕੀ ਸਬੰਧ ਹੈ ? 15

ਭਾਗ-C

- V. ਫਿਸ਼ਰ ਦੇ ਮੁਦਰਾ ਪਰਿਣਾਮ ਸਿੱਧਾਂਤ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 15
 VI. ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਖ ਨਿਰਮਾਨ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਕੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਹਨ ? 12, 3

ਭਾਗ-D

- VII. ਰਾਜਕੋਸ਼ੀ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਇਸ ਦੇ ਉਪਾਅ ਕੀ ਹਨ ? 7, 8
 VIII. ਮੁਦਰਾ ਸਫੀਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਇਸ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਣ ਹਨ ? ਇਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 5, 5, 5

ਭਾਗ-E

- IX. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
 (a) ਪਰੰਪਰਾਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵਿਚ ਕਟੌਤੀ ਰਾਹੀਂ ਪੂਰਨ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

- (b) ਪ੍ਰਭਾਵਪੂਰਣ ਮੰਗ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।
- (c) ਉਪਭੋਗ ਦੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਨਿਯਮ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
- (d) ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- (e) MEC ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਨਿਰਧਾਰਕ ਤੱਤ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?
- (f) ਗੁਣਕ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- (g) ਇਕ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਤੱਵਰਕ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ?
- (h) ਤਰਲਾਤ ਕੁੰਝਿਕੀ (Liquidity Trap) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- (i) ਪੂਰਣਕਾਇਆ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।
- (j) ਮੰਗ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਮੁਦਰਾ ਸਫੀਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

10×4=40